

Foreldrafundur

Knýta bond og skíggjanýtsla

Umboð frá SSP: Súsanna í Króki, ráðgevi og Trygvi Askham frá Føroya Politi.

SSP = skúli, socialir mynduleikar og politi

SSP hevur fokus á innihaldið á skíggjunum heldur enn tíðina, sum børn nýta á skíggjunum.

SSP arbeiðir fyrirbyrgjandi við størsta denti á trivnað - jú betri trivnaður jú minni eru sannlíkindi fyri at enda í onkrum óhepnum/kriminellum.

Hví, brúkar SSP tíð uppá at koma út í skúlar?:

Tann besti máttin vit saman kunnu fyrirbyrgja, at børn enda í onkrum keðiligum er, at tit foreldur kennast og samstarva væl.

Gransking vísir, at tað al oftast er einsemi, sum er orsøkin til at tey enda í onkrum óhepnum/kriminellum.

At hoyra til ein felagsskap er besta fyrirbygging móti at enda í óhepnum støðum.

Súsanna var og vitjaði í flokkunum fyrrapartin og práttaði við børnini um frítíð og vinarløg, sí viðfestu stabbamynd við yvirskriftini “frítíð og vinarløg”.

Eisini spurdi hon um teirra skíggjanýtslu. Sí viðfestu stabbamynd við yvirskriftini “skíggjanýtsla 1.-3.fl.”

Orsøkin til hesar spurningar er, at SSP ynskir at vita, hvar vit eru á veg sum samfelag – og hvat rørir seg millum børn og ung.

Eitt sum eyðkennir nútíðarsamfelagið er, at vit foreldur ofta gera ov nógv fyri børnini (bjarnatænastur). Hesar smáu bjarnatænastur minka um mótstøðuførið og úthaldnið hjá børnunum.

Súsanna gav okkum hesi ráð:

- Latið børnini gera so nógv sum gjørligt sjálvi
 - Bera taskuna til og frá skúla
 - Lata seg í og úr skónum sjálvi (binda lissur)

- Pakka taskuna sjálvi (gevir barninum betri yvirblikk yvir skúladagin)

Súsanna setti eisini foreldrunum spurningar, sí viðfesta skjal við yvirskriftini “foreldur svara”.

Síðani prátáðu foreldur saman floksvís, skuldu seta orð á:

- Navn á mínum barni/børnum
 - Hvussu trívist mítt barn
-

Skíggjanýtsla

- Al oftast er tað bólkatrýst, sum er orsøkin til, at børn júka um at fáa snildfon, og sama bólkatrýstið er orsøkin til, at foreldur geva barninum eina snildfon. Bólkatrýst byrjar oftast, tá fleiri enn 50% eiga snildfon ella sleppa at spæla okkurt ávíst spæl.

Neiligar avleiðingar við snildfonum og socialum miðlum:

- Harður málburður
- Happing
- Hóttanir
- Lokking
- Kynslig avnoyðsla
- Blúnisbrot

GÓÐ RÁÐ og góðir spurningar at seta børnum sínum:

- Verið uppmerksom uppá at hóast blúnisbrot, lokking o.a. oftast fer fram umvegis socialar miðlar, men alsamt fleiri spæl hava chatfunktiðir.
- Snapchat hevur 13 ára aldursmark.
- Hvussu hevur tú havt tað í skúlanum í dag/á netinum í dag?
- Nemvari at útseta enn at draga í land aftur.
- Familylink - hjálptól til at regulera nøgdina av skíggjanýtslu.
- Setið mørk! Roynið at forklára mørkini, so barnið skilur tað.
- Verið góðar fyrimyndir.

Føroya Politi

Politiið bjóða seg til at hjálpa SSP.

Yngri og yngri börn vera lokkaði, og yngri og yngri fremja kriminalitet.

Börn og ung duga og kunnu ikki at ímynda sær tær álvarsomu avleiðingarnar av, at um tey sum börn/ung hava deilt eina mynd, sum kann tulkast sum barnaporno. Í sovornum føri, fer at standa í politirapport teirra, at tey eru pedofil – og kunnu tíðskil ikki fáa arbeiði innan barna-og ungdomsøki.

Politiið arbeiðir sera nógv um barnaporno í lètuni. Skipanin NCMEC arbeiðir við og skrásetir nakinmyndir av børnum og ungum. Síðan 2022 til 1.feb. eru 1200 mál innkomin og 250 – 300 skørp mál eru har talan er um barnaporno.

Tað kunnu vera myndir sum eru send millum börn, ella millum vaksni og börn.

Politiið setir hart inn í lètunu m.a. tí:

- Gerningsfólkini gerast alsamt yngri og yngri!
- Mann verður dømdur fyri barnaporno/pedofili, um mann hevur deilt eina mynd av einum barnið undir 18 ár.
- Tað hendir so skjótt - heilt niður í 17 minuttir kunnu ganga frá tí at kontakt verður tikin og nakin mynd verður send.
- Narkosøla og útbreiðsla er eisini alsamt vaksandi umvegis socialu miðlarnar - so sum á TikTok og Snapchat.
- Samanfall er týðiligt millum snildfonir og brotsverk.

Definiðión av barnaporno er myndir av børnum/ungum undir 18 ár.

Kjak um, hvør eigur uppgávuna av at læra børnini at ferðast á netinum, og nær tey skulu sleppa at fáa snildfon.

Trygvi endaði sítt upplegg við hesum orðum:

- Børnini eru púra óskyldig! Tað eru vit vaksni, sum hava ábyrgdina av at verja børnini.
 - Vit foreldur mugu síggja hesar álvarsomu avbjóðingar í eyguni.
 - Tað eru vit foreldur, sum hava ábyrgdina!
 - Gerið, sum Súsanna leggur upp til - gerið eina avtalu í flokkinum fyri nær børnini kunnu fáa telefon. Tað er nemmari at útseta, nær tey fáa snildfon, tá ein felags avtala er í flokkinum.
-

Eftir hetta skuldu foreldur í ávísu flokkunum gera avtalur um ein telefon-politik. Men av tí, at nógv børn ikki vóru umboðað, blivu nakrar fyribils avtalur gjørdar, sum síðan verða tiknar upp á fyrsta foreldrafundi í komandi skúlaárið.

Takk fyri góðan fund!